

HET SPOOR BIJSTER.

Hen heelen tocht hebben ze reeds achter den rug, de twee mannen op hun sneeuwschoenen.

Wij, Nederlanders kennen die sport niet; hier is de sneeuw te vluchtig, ze blijft in den regel maar eenige dagen of een paar weken en dan ligt ze vaak niet eens nog dik genoeg. Maar bovendien, ons ontbreekt de ruimte. Wij hebben geen onbewoonde streken, geen ongebruikte landen. Hier is alle land eigendom, begrensd door slooten en heggen en hekken; hier zou ski-loopen een wedren met hindernissen zijn.

Het ski-loopen is inheemsch in Zweden, waar de meeste winters de sneeuw maanden lang voeten hoog ligt, en waar in een land, tien maal zoo groot als het onze, de bevolking nog niet ons cijfer haalt. Daar zijn de onbepaalde ruimten en de uitgestrekte dennenbosschen; daar hebt ge den vrijen grond bijna overal, en daar is het wagenverkeer in den winter haast onmogelijk. Dat heeft Zweden gemaakt tot het land van de slede en de ski.

En van Zweden uit heeft de sneeuwschoen ook zijn weg gevonden in het hoogland van de Alpen. Wie daar voor hun gezondheid of voor hun genoegen den winter doorbrengen, vermaken zich ook met het ski-loopen en snellen voort op de lange sneeuwschoenen langs de besneeuwde hellingen.

Een heelen tocht hebben ze reeds achter den rug, de twee mannen op hun sneeuwschoenen. Vroeg in den morgen zijn ze uitgegaan met den stevigen stok in de hand en den knapzak op den rug. 't Was een genot, dat voortglijden op het witte veld in de zuivere winterlucht, die staal geeft in het bloed. Den weg wisten ze wel; ze kenden de toppen en wisten het beloop van de dalen, en ze zijn voortgelopen uren ver.

En nu staan ze stil. Want ze hebben opeens bemerkt, dat ze het spoor bijster zijn. Naar de zon, die in den vroegen morgen zoo vroolijk scheen, konden ze zich niet meer richten, want de hemel heeft zich met wolken bedekt, en hoe het nu gekomen is, dat ze de verkeerde richting hebben ingeslagen, weten ze niet; wel weten ze, dat ze de omgeving niet kennen.

Ze staan stil om te overleggen. En bij dat stilstaan doet de vermoedens zich gevoelen, die den jongste de hand reeds doet leggen op den schouder van zijn sterkeren metgezel, van wien hij de hulp en de leiding verwacht. Deze meent ze te kunnen geven. Ginds die helling daar meent hij toch te kennen. En dat spoor, ja, wat heeft dat te zeggen? Is het hun eigen spoor? Zijn anderen daar geweest? Het ergste is, dat dat spoor geen goede leiding geeft. Want het loopt dood aan beide kanten. Pas gevallen of overgestoven sneeuw heeft het spoor uitgewischt. Liep het door, ze zouden het kunnen volgen en het zou hen ergens weer in de bewoonde wereld brengen; nu echter is het spoor geen richtlijn. En ze hebben niets, letterlijk niets meer, dat hun leiding kan geven.

Zoo staan ze, het spoor bijster, vragend en gissend, en hopen, dat de gegiste richting de juiste zal zijn, maar vreesend tegelijk, dat ze nog verder van den goeden weg zullen geraken, en dat het nog langer zal duren, eer ze weer thuis zijn. Vóór den avond toch liefst! Wat zou het vreeselijk zijn, wanneer ze den kouden nacht hier buiten moesten doorbrengen.

En zoo langzamerhand komen de zelfbeschuldigingen. Waarom hebben ze niet beter toegekeken? Waarom hebben ze niet beter de kaart geraadpleegd? Waarom hebben ze, dat vooral, geen kompas meegenomen op hun tocht? In zulk een wijde, eenzame ruimte moet toch, wanneer de zon zich schuil houdt, het kompas de richting wijzen!

Nu zijn ze het spoor bijster, en ze moeten op goed geluk een richting inslaan.

Op goed geluk een richting inslaan — hoe menigeen doet dat! Hoe menigeen kiest een beroep, zonder dat hij weet wat het brengen zal, en of hij de eigenschappen heeft, die er voor noodig zijn. Na eenigen tijd bemerkt hij, dat hij er niet voor deugde, en hij is het spoor bijster.

Hoe menig paar trouwt zelfs op goed geluk, en komt na korter of langer tijd tot de ontdekking, dat het niet bij elkaar paste. In het samenleven raken ze het spoor bijster en kunnen den weg tot ontkoming uit de moeilijkheden niet meer vinden. En dat is erger. Wie een verkeerd beroep heeft gekozen, kan nog met een ander beginnen, al raakt hij daardoor ook eenige jaren achterop, maar wie een verkeerd huwelijk heeft gesloten, kan er niet meer aan ontkomen.

Door echtscheiding, zegt ge? Maar ge meent het niet. Ik weet wel, dat in onzen tijd in sommige kringen echtscheiding gemakkelijker geschiedt dan de keuze van een nieuw beroep; ik heb wel belijdende Christenen ontmoet, die hun huwelijk verbraken, omdat ze niet samen konden akkordeeren, maar elk Christen weet uit zijn Bijbel wel, hoe Gods oordeel daarover is. Zulke Christenen toonen, dat ze het spoor al geheel bijster zijn.

Neen, er is een andere weg. Schuldbelijdenis aan God over eigen lichtvaardigheid en onbezonnenheid, dat is de eerste schrede op dien weg. En de tweede is: de wil om lief te hebben. Er is ook een gebod: Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief. En wie met dat gebod ernst maakt, zal ondervinden, dat ook in het huwelijk liefde alles overwint, ook zelfs den tegenzin en de disharmonie. Maar het is een weg van strijd en zelfverloochening en volharding, het gaat tegen de neiging van het hart in. Het is echter een weg, die tot een heerlijk einde leidt. En bovenal, het is Gods weg. Echtscheiding is Satans weg.

Ik had niet het plan, hieverover te schrijven, toen ik die mannen daar zag staan op onze plaat, het spoor bijster. Maar zij in hun verlegenheid deden me denken aan zoovel, die het spoor bijster zijn geraakt; die wel verder willen, maar de richting niet meer weten. Wat we gedaan hebben, kunnen we niet ongedaan maken; dat is zeker, en dat is een zeer ernstig ding. En zijn we door onze eigen daden in ongelegenheid en in verlegenheid geraakt, dan moet er een uitweg worden gevonden. Wie zal die mannen daar op hun sneeuwschoenen den raad geven, dat ze in een afgrond springen, om aan hun verlegenheid te ontkomen? Wie zal den mensch, wiens weg vastgelopen is, den raad geven, thans den weg der zonde in te slaan?

Neen, alleen terugkeer tot God en gehoorzamen aan wat Hij zegt, dat redt uit alle verlegenheid. Wie het spoor bijster is, moet omhoog zien.

Dien raad zou men ook willen geven aan de menschheid in haar geheel. De volken zijn het spoor bijster geworden en vragen naar een uitweg. Hoe zal de toestand weer gezond worden? Door socialiseering van de productie? Door de dictatuur van het proletariaat? 't Zijn de middelen van de revolutionairen. Door den sterken arm der overheid? Door de tirannie van een enkelen zeer sterke, die de teugels in handen grijpt, zooals Napoleon het deed, honderd jaar geleden? 't Is het middel van den despoet.

Is er geen andere, geen betere weg? Zeker, dit zou de goede weg zijn: schuldbelijdenis over eigen persoonlijk kwaad, en gehoorzaamheid aan Gods wil.

We kunnen echter niet verwachten, dat de wereld, die Gods naam misschien nog wel noemt, maar die Hem toch niet kent en niet erkent in haar leven, dien weg zal bewandelen. De wereld zal haar eigen weg wel gaan en wel moeten gaan, en die weg zal wel blijven de weg van twist en van strijd om de macht.

Maar wie Christus kent als zijn Heiland, wil wel den anderen weg gaan. In zijn particulier leven en in zijn openbaar leven. Wanneer hij ziet, dat hij op den verkeerden weg is, dat hij het spoor bijster is geworden, dan wil hij wel doen hetgeen waarmee hij had moeten beginnen: vragen naar Gods weg onder erkenning van eigen schuld. En dan vindt hij den rechten weg wel terug.

A. L.

1668

